

Context social i gestió escolar

2014/2015

Codi: 102007

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Maribel Garcia Gracia García Gracia

Correu electrònic: Maribel.Garcia@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maribel Garcia Gracia García Gracia

Prerequisits

No hi ha requisits previs, tot i que es recomana fer aquesta assignatura si l'alumne es vol matricular del pràcticum 1.

Objectius

L'assignatura Context Social i Gestió Escolar està orientada a comprendre les relacions entre educació i societat, i més particularment, la influència de les desigualtats socials i de l'entorn sobre l'alumnat i les escoles. Igualment, pretén donar una perspectiva global sobre el funcionament dels centres educatius.

Està impartida per professorat de les àrees de Sociologia i Didàctica i Organització Educativa. El seu disseny i ubicació al Pla d'Estudis permet que estigui perfectament complementada amb l'assignatura Practicum I, i amb alguns dels temes treballats a l'assignatura de contextos educatius.

Objectius:

1. Analitzar la relació entre l'entorn social i l'escolar i les relacions socials que es donen en el si de l'escola.
2. Aplicar la perspectiva sociològica a l'anàlisi de la realitat educativa i dels diferents contextos socials.
3. Conèixer les funcions socials de la institució escolar i els efectes dels canvis (socials, culturals, demogràfics, etc.) sobre l'educació i l'escola.
4. Comprendre els factors de desigualtat social i els seus efectes sobre l'educació i el rendiment escolar.
5. Identificar les variables que configuren un centre educatiu i la seva interrelació.
6. Comprendre les relacions entre els diferents plantejaments institucionals de centre i la dinàmica escolar.
7. Comprendre l'estructura organitzativa de l'escola.
8. Analitzar els principals òrgans de govern, participació i suport dels centres educatius.

9. Analitzar els condicionants espaials, temporals i materials que influeixen en l'activitat educativa i la seva gestió.

10. Comprendre la importància de les relacions en el si de la comunitat educativa per assegurar la convivència i assolir els objectius de l'organització escolar

Competències

- Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals multiculturalitat i interculturalitat discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible.
- Conèixer i saber exercir les funcions de tutor i orientador en relació amb l'educació familiar.
- Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i educació en el context familiar.
- Crear i mantenir llaços de comunicació amb les famílies per incidir eficaçment en el procés educatiu.
- Demostrar que comprèn la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació infantil i als seus professionals.
- Demostrar que coneix l'evolució de les escoles d'Educació Infantil i altres serveis d'atenció a la primera infància així com la diversitat d'accions que comprenen el seu funcionament.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.
- Dominar habilitats socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
- Promoure i col·laborar en accions, dins i fora de l'escola, organitzades per famílies, ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les dades obtingudes en el diagnòstic socio-educatiu en el procés de planificació educativa.
2. Comprendre el funcionament de les diferents estructures organitzatives del centre escolar.
3. Conèixer i saber exercir les funcions de tutor i orientador en relació amb l'educació de la família.
4. Conèixer l'evolució històrica de la família, els diferents tipus de famílies, d'estils de vida i educació en el context familiar.
5. Conèixer la natura de les qüestions més rellevants de les societats complexes en termes de gènere, edat, classe i ètnia i incorporar una lectura crítica respecte a les diverses formes de desigualtat i exclusió social.
6. Crear i mantenir llaços de comunicació amb les famílies per incidir eficaçment en el procés educatiu.
7. Definir els elements que constitueixen un centre educatiu com a organització complexa.
8. Demostrar que coneix l'evolució de les implicacions educatives de les tecnologies de la informació i la comunicació i, en particular, de la televisió en la primera infància.
9. Diagnosticar la realitat socio-educativa dels centres a partir de la identificació dels factors socials que la condicionen.
10. Identificar el marc d'autonomia del Mestre en la societat actual.
11. Identificar els processos de reproducció de la desigualtat educativa (classe social, gènere i ètnia).
12. Identificar la influència de la desigualtat social sobre l'alumnat i les dinàmiques dels centres educatius.
13. Promoure i col·laborar en accions, dins i fora de l'escola, organitzades per famílies, ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana.
14. Proposar actuacions específiques per a la intervenció educativa en els diferents espais del centre escolar.
15. Reconèixer la importància de la participació de les famílies en el procés educatiu i en les dinàmiques institucionals.
16. Reflexionar sobre el rol de l'escola en una societat en procés de canvi.

Continguts

BLOC 1. ESCOLA I SOCIETAT

1. Funcions econòmiques i socials de l'escola

1.1. Evolució de les formes de transmissió cultural: Reptes per la cohesió i l'equitat social

1.2. Funcions socials de l'educació: entre la reproducció i el canvi a través del currículum manifest i ocult

2. Diversitat i desigualtat. Classe, gènere, ètnia i territori

2.1. Segregació urbana, segregació escolar i immigració

2.2. Rendiment escolar i desigualtat social

2.3. Escola mixta versus escola coeducativa

2.4. Actituds de l'alumnat davant l'escola

3. Polítiques educatives i equitat social

3.1. Paradigmes educatius i el paper de l'Estat

3.2. Del pacte escolar al pacte nacional per l'Educació i la LEC

BLOC 2. ASPECTES BÀSICS DE LA ORGANITZACIÓ ESCOLAR

4. Elements per al·l'ànlisi de les institucions educatives

5. Els plantejaments institucionals del centre educatiu i

5.1 Els plantejaments a llarg termini

5.2 Els plantejaments a mig termini

5.3 Els plantejaments a curt termini

6. Les estructures als centres educatius.

6.1 L'Estructura vertical:òrgans de gestió

6.2 L'Estructura horitzontal: agrupament d'alumnat i equip educatiu

6.3 L'Estructura de suport

Metodologia

Les activitats formatives que tenen lloc en aquesta assignatura són de tipus presencial, dirigit o supervisat i autònom:

- Les classes presencials estan dirigides pel professorat de l'assignatura i es realitzen en els espais de la Facultat. Poden ser classes en gran grup o bé seminaris: la classe en gran grup permet l'exposició dels principals continguts i elements de discussió dels diferents blocs temàtics i els seminaris són espais de treball en grup petit per analitzar i debatre les activitats proposades pel professorat, per tal de complementar les sessions teòriques. Els seminaris són d'assistència obligatòria i els estudiants s'adscriuran a un dels tres grups programats a principi de curs.

- Les activitats supervisades pel professor fora de l'aula inclouen el conjunt de tutories individuals i grupals, físiques i virtuals, que han de servir per resoldre dificultats, orientar tasques i assegurar la comprensió dels aprenentatges de l'assignatura.

- El treball autònom és el que realitza l'estudiant de forma independent i suposa la preparació de lectures, casos i altres tipus de tasques, exercicis o treballs, per tal de treure el màxim aprofitament de les sessions i assolir els objectius de l'assignatura

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Amb tot el grup classe	30	1,2	
Seminaris: Anàlisi de documents, articles, dades i filmacions .Elaboració de mapes conceptuals.	15	0,6	1, 9, 11, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Acompanyament: Tutories de Seguiment, d'avaluació formativa i de supervisió	26	1,04	
Tipus: Autònomes			
Estudi de la matèria, realització de les tasques encomanades i preparació de l'examen	75	3	1, 9, 11, 14, 15

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura Context Social i Gestió Escolar ha de permetre la constatació de l'assoliment de les competències identificades. Igualment ha de tenir present el disseny global de la matèria i les seves orientacions metodològiques.

L'avaluació que es porta a terme en aquesta assignatura és continuada i final. Pel que fa a l'avaluació continuada, de tipus formatiu, es tindran en compte els diferents blocs de contingut i la seva orientació general:

- Pel que respecta al Bloc 1 (25 %) es considerarà: el lliurament d'un treball grupal sobre un dels temes de seminari (15%) i un treball individual sobre una lectura proposada (10%).

- Pel que respecta al Bloc 2 (25 %) cal lliurar 2 treballs (15%) plantejats pel professorat a classe i aportar les evidències (10%) sobre els seminaris.

L'avaluació final consta de dues proves escrites de caràcter final i sumatiu que inclou tots els continguts dels diferents blocs. Aquesta prova té una ponderació en l'avaluació final del 50 % (25% del Bloc 1 i 25% del Bloc 2).

Per tal de superar l'assignatura cal tenir una mitjana igual o superior a 5. Per poder fer la mitjana amb les activitats cal treure al menys un 5 en cadascuna de les evidències empíriques dels blocs que integren el sistema d'avaluació.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Les qualificacions de cada una de les evidències avaluatives es faran públiques al campus virtual en els 20 dies següents al seu lliurament. L'estudiant que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

Totes les activitats avaluablestaran sotmeses a criteris formals, entre ells ortografia, redactat i presentació. El professorat podrà suspendre o baixar la nota de l'activitat que consideri que no reuneixi uns mínims acadèmics en els aspectes esmentats.

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delicteserà sancionat amb un zero en tot el bloc on es situï el treball. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes. Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet.

(veure documentació de la UAB sobre el plagi a

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	50%	4	0,16	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16
Seminaris Bloc 1	25%	0	0	2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Seminaris bloc 2	25%	0	0	9, 14, 15

Bibliografia

Alegre, M. A. (Coord.) (2010). Les famílies davant l'elecció escolar. Dilemes i desigualtats en la tria de centre a la ciutat de Barcelona. Fundació Jaume Bofill, Col.

Polítiques, 72.

Antunez, S.; (1993). Claves para la organización de centros escolares. Barcelona: Horsori.

Antunez, S.; Gairín, J. (1996). Fundamentos y prácticas de la organización escolar. Barcelona: Grao.

Anyon, J. (1999). Clase Social y conocimiento escolar. Dins: Fernández Enguita, M. (comp.) Sociología de la educación. Textos fundamentales. Barcelona: Ariel.

Armengol, C., Pallarès, R.M.; Feixas, M. (2003). Seguint el fil de l'organització. Col.lecció Materials. Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Benito, R. y Gonzalez, I (2009). Processos de segregació escolar a Catalunya. Fundació Jaume Bofill. Col Polítiques 59

BONAL, X. (2012) Municipis contra la segregació escolar. Sis experiències de política educativa local. Fundació Jaume Bofill. Col. Polítiques 78

Carrasco, S. (1998). Usos y abusos del concepto de cultura. Cuadernos de Pedagogía, 264, 14-18.

Carrasco, S. (2005). Interculturalidad e inclusión: principios para evaluar la acogida del alumnado de origen extranjero. Aula de Innovación Educativa, 147, 64-68.

Coronel, J.M.; López, J.; Sanchez, M. (1994). Para comprender las organizaciones escolares. Sevilla: Repiso.

DRONKERS, j. (2008), l'Educació com a pilar de la desigualtat. La política educativa europea: limitacions i possibilitats. Fundació Jaume Bofill, 2008.

Escamilla et al. (2006). La LOE: Perspectiva pedagògica e històrica. Barcelona. Grao.

Fernández Palomares, F. (Coord)(2003). Sociología de la Educación. Madrid: Pearson.

Gairín, J.; Darder, P. (Coord.) (1996). Organización de centros educativos. Aspectos básicos. Barcelona: Práxis.

García, M. (2003). El sistema de enseñanza como construcción histórica y social. Dins: Fernández Palomares (Coord). Sociología de la educación. Madrid; Pearson. pp.87-114.

García, M (2013). Absentismo y abandono escolar. Madris, Síntesis

GRATACÓS, P. i UGIDOS, P. (2011). Diversitat cultural i exclusió social. Dinàmiques educatives, relacions interpersonals i actituds del professorat. Fundació Jaume Bofill.

LORENZO, M (2011). Organización de centros educativos. Modelos emergentes.

Madrid: La Muralla.

NESSE (2009), Gender and Education (and Employment): Lessons from Research for Policy Makers. Comissió Europea: Brusel.les.

RIST, R. (1991). Sobre la comprensión del proceso de escolarización: aportaciones de la teoría del etiquetado. Educación y Sociedad, 9.

Santos, M. (2000). La escuela que aprende. Madrid: Morata.

Taberner, J.(1999). Sociología y Educación. Barcelona: Tecnos.